

Dünya Ekonomisinde Üretim Faktörü Hareketlerindeki Değişimler ve BRIC Ülkelerine Yansımaları

Özet

Liberalleşmenin de etkisi ile Kuzeyin Güneyle daha ucuz ticaret yapması, özellikle emek yoğun üretimde karşılaştırmalı üstünlüklerin güneye kaymasına neden olurken; üretim teknolojisindeki gelişmeler, ülkelerin belli bir ürün yerine nispeten daha etkin oldukları üretim aşamalarına odaklanmalarını sağlamıştır. Diğer yandan telekomünikasyon ve internet ağındaki gelişmeler, dışarıdan/yurtdışından hizmet ve yenilik teminini hızlandırarak küresel değer zincirlerini küresel yenilik zincirlerine dönüştürmektedir. Dışarıdan/yurtdışından temin ile ortaya çıkan bu süreçte, homojen veya farklılaştırılmış mal kavramlarının yerini parçalanmış mallar almaya başlamıştır. Parçalanma, nihai ürünü elde etmek için üretim süreçlerinin bölünerek farklı yerleşim yerlerine yayılmasıdır.

Üretim süreçlerinin parçalanıp farklı ülkelere yayılması ve dikey uzmanlaşmanın yaygınlaşması sonucu, dışarıdan/yurtdışından ürün temini ile küresel ürün ağlarının uluslararası ticaretteki önemi giderek artmaktadır. Günümüz küreselleşme sürecinde yaşanan bu gelişmeler, BRIC ülkelerinin (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin) gelişmiş ülkeler ile hızlı bir yakınsama sürecine girmesinde de önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmada, üretim faktörü hareketlerinde yaşanan değişimler ile BRIC ülkelerinin yakınsama süreci arasındaki ilişki incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ürün parçalanması, ürün ağı, dışarıdan tedarik, yurtdışından tedarik, değer zinciri

Changes of Production Factor Movements in World Economy and Reflection of BRIC Countries

Abstract

Since North countries have more traded with South adopting liberal politics, they have acquired comparative advantage in labor intensive goods. Because of product technology developments, countries specializes product process which have comparative advantage instead of special goods. This period in which has been arisen with outsourcing/offshoring, fragmentation products has replaced by homogeny and heterogeneous products. Fragmentation is defined as the splitting of a product process into two to more steps that can be undertaken in different locations but that lead to the same final product.

As a result of fragment products and widespread of vertical specialization, the importance of product networks has been continuing to rise in international trade. Besides globalization value chains has been transforming to globalization innovation chains. These developments occurred by present globalization, have also contributed to BRIC countries to have entered a convergence period with development countries. This working paper in which will be analyzed the relation between changes of production factor movements and BRIC countries convergence period.

Keywords: Product fragmentation, product network, outsourcing, offshoring, value chain

Mehmet Fazıl ÖZKUL¹

¹ Dr, Sanayi Bakanlığı Bölgesel Rekabet Edilebilirlik Operasyon ve Koordinasyon Birimi